

Studieplan for Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen (30 studiepoeng) (2019–2020)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Høgskolen i Østfold, samlingsbasert, studiested Halden.

Kontakt

Studieveileder: Marianne Pedersen

Telefon: +47 696 08 894

E-post: videre@hiof.no

HiØVIDERE,

Avdeling for lærerutdanning. Studieleder Alf Rolin Programansvarlig Ann Sofi Larsen

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er et oppdragsstudium og gis i sammenheng med Utdanningsdirektoratets strategi; «*Kompetanse for fremtidens barnehage - strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020*».

Studiet har fokus på læringsprosesser og ulike tilnærminger til veiledning, strategier og metoder og retter også søkelyset mot kritisk analyse og etiske utfordringer i veiledningsprosesser. Studiet anvender forskningsbasert kunnskap og har en praktisk tilnærming der deltagerne skal kunne anvende kunnskaper og ferdigheter i sitt arbeid med veiledning. Spesielt vektlegges dialogiske og relasjonelle prosesser, kollektive læringsprosesser og etiske forhold i veiledning.

Målgruppe er barnehagelærere som skal:

a) være praksislærer i barnehage og/eller

b) veilede nyutdannede i barnehager

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om det vitenskapelige grunnlaget for læringsprosesser i veiledning
- har avansert kunnskap om teoretiske og metodiske tilnærminger til veiledning
- har inngående kunnskap om relasjonelle og etiske forhold i veiledning
- har kunnskap om, og kan analysere, veiledningsfaglige problemstillinger
- har inngående kunnskap om veiledning og kollektive læringsprosesser
- har inngående kunnskap om hvordan Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver kan fungere som styringsdokument
- har kjennskap til Læreplanverket for Kunnskapsløftet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende forskningsbasert kunnskap for utvikling av egen veiledning
- kan analysere og forholde seg kritisk til veiledningsprosesser og arbeide selvstendig med problemløsning
- kan bruke relevante metoder for veiledningsfaglig utviklingsarbeid i barnehage
- kan anvende kunnskap om læringsprosesser og veiledning i ulike kontekster
- kan analysere og forholde seg kritisk til individuelle og kollektive læringsprosesser i organisasjoner

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan anvende sine kunnskaper om, og ferdigheter i, veiledning med fokus på kollektive læringsprosesser
- kan analysere veiledningsprosesser og forholde seg bevisst til etiske forhold som oppstår
- kan presentere problemstillinger, analyser og konklusjoner overfor ulike målgrupper
- kan forholde seg selvstendig til egen og andres læring når det gjelder veiledning
- kan forholde seg til mangfoldet i læringsfelleskap og på en selvstendig måte bidra til nytenkning og innovasjonsprosesser innen det veiledningsfaglige feltet

Opptak

Bachelor i barnehage-/førskolelærerutdanning, eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng, og minimum ett års relevant arbeidserfaring etter fullført utdanning.

Det er krav om ansettelse i relevant stilling i barnehage i studietiden.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av ett emne (30 stp), med to tematiske inndelinger:

1) *Innføring i veiledning - teori og metode (Høst)*

2) *Veiledning, profesjon og organisasjon i barnehage (Vår)*

Emnet behandler forskningsbasert kunnskap om veiledning relatert til barnehagelærerprofesjonen. Teorier om læringsprosesser, etikk og profesjonsutvikling belyses. Forskningsbasert dokumentasjon og arbeid med veiledning danner grunnlag for kritiske analyser av veiledningsfaglige områder. Emnet belyser veiledning som et ledd i lærings- og utviklingsprosesser i ulike barnehagefaglige kontekster, samt utviklings- og/eller forskningsarbeid relatert til tidsaktuelle tema innen barnehagekontekster.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

Emnet organiseres med seks studiesamlinger á to dager. Undervisningen foregår på dagtid. Det legges opp til at studentene jobber selvstendig og i basisgrupper mellom studiesamlingene. Læringsformene varierer mellom forelesning, litteraturstudier, ulike former for veiledning, utviklingsarbeid knyttet til veiledning i barnehager og selvstendig arbeid. Læringsformene er utpreget deltakeraktive. I studiet benyttes Canvas som digital læringsplattform.

Studentene får tilbakemelding på sitt studiearbeid, både fra utviklingsarbeid, veiledning, og studiesituasjonen forøvrig. Tilbakemeldingene gis av faglærer og av medstudenter på studiesamlinger og i basisgrupper.

Arbeidskrav

- **Veiledning og logg:**
Studenten gjennomfører minst to individuelle veiledninger som dokumenteres med minst to logger.
- **Veiledningsfaglig tekst:**
Studenten skriver en individuell veiledningsfaglig tekst hvor egne erfaringer med veiledning drøftes i lys av teorier og relevant forskning om veiledning. Fagteksten utarbeides etter nærmere angitte kriterier.
- **Utviklingsarbeid:**
Studenten skal gjennomføre et individuelt utviklingsarbeid som relateres til veiledning i barnehage. I dette inngår minst to veiledninger. Sentrale sider fra veiledningene og utviklingsarbeidet skal analyseres og diskuteres i basisgruppa. Det skal leveres to individuelle faglogger fra dette arbeidet. Basisgruppa skal planlegge og presentere et selvalgt tema med utgangspunkt i utviklingsarbeidet. Presentasjonen skal være for medstudenter og lærere.
- **Obligatorisk deltakelse:**
Studenten må delta på minimum 80 % av studiesamlingene og i basisgruppene for å kunne framstille seg til eksamen.

Se semesterplanen for nærmere beskrivelser av arbeidskravene. Arbeidskravene skal være gjennomført og godkjent av faglærer før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

- **Praktisk eksamen:** Individuell veiledning med muntlig refleksjon
Kandidatene organiseres i eksamensgrupper på 3-4 i hver gruppe. Gjennom et rullerende system skal kandidatene være i rollene som veileder, veisøker og observatør. Hver veiledning skal ha en varighet på inntil 25 minutter. Etter hver veiledning gjennomføres en muntlig del, blant annet i forhold til relevant teori. Den muntlige delen ledes av sensorene.

Eksamen varer inntil 45 minutter for hver enkelt kandidat. Se semesterplanen for nærmere beskrivelser av organisering og gjennomføring av eksamen.

Karakterregel: A-F.

Studenter som ikke består eksamen eller ønsker å forbedre karakter kan tidligst fremstille seg til eksamen ved neste ordinære gjennomføring, og må selv melde seg opp til nyeksamen.

Plagiatkontroll/fusk

Arbeidskrav og eksamensbesvarelser kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent og vil anses som fusk eller forsøk på fusk. Se for øvrig [forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold](#)

Praksis

Praksis består av følgende elementer:

- Gjennomføre veiledning som ledd i utviklingsarbeid på egen arbeidsplass
- Gjennomføre møter i basisgruppen for analyser, konklusjoner og planlegging av en gruppepresentasjon for medstudenter og lærere

Forsknings- og utviklingsarbeid

Undervisningen i studiet vil være forskningsbasert, og gi oppdatert kunnskap innen fagområdet.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er høgskolen avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Studiet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet. Evaluering gjennomføres i henhold til høgskolens kvalitetssystem.

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 13. mai 2019. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Afdal, G. (2011) Veiledning som moralsk virksomhet. I Karlsen, T.J. (red) Veiledning under nye vilkår. Skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker (s. 124-139). Oslo. Gyldendal Akademisk.

Bjerkholt, E. (2017) Profesjonsveiledning. Fra praktisk virksomhet til teoretisk felt. Oslo: Cappelen Damm. [Del 1]

Botnen Eide, S., Grelland, H. H., Kristiansen, A., Sævareid, H. I. & Aasland, D. G. (2009) Til den andres beste. En bok om veiledningens etikk. Oslo: Gyldendal Akademisk. [hele boka]

Eik, L.T., Steinnes, G.S. og E. Ødegård (2015) Barnehagelæreres profesjonslæring. Bergen: Fagbokforlaget. [hele boka]

Engelstad, F. (2005) Hva er makt. Oslo: Universitetsforlaget. [hele boka]

Grimen, H. (2009) Hva er tillit. Oslo: Universitetsforlaget. [hele boka]

Hennum, B.A. og S. Østrem (2016) Barnehagelæreren som profesjonsutøver. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. [hele boka]

Jensen, M. S., Karlsern, T. J. og Luthen, G.S. (red.) (2017) Veiledning og oppdagelse. Oslo: Gyldendal akademisk. [hele boka]

Karlsen, T.J. (2011) Forhold av betydning for veileders delaktighet i veiledning. I Karlsen, T.J. (red) Veiledning under nye vilkår. Skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker. (s. 19 - 32). Oslo. Gyldendal Akademisk

Karlsson, B.E. & Oterholt, F. (2010) Fenomener i faglig veiledning. Oslo: Universitetsforlaget. [kap. 1, 2, 3 og 4]

Kjærgård, P. I. (2013) Veiledning som møte eller teknikk? Et perspektiv fra Hans Skjervheim. Norsk Pedagogisk Tidsskrift, 97(2), 84–96.

Kolle, T., Larsen, A S og B. Ulla (2017) Pedagogisk dokumentasjon – inspirasjoner til bevegelige praksiser. Bergen: Fagbokforlaget. [hele boka]

Larsen, A-S (2011) Mentorvirksomhet og kollektive læringsprosesser. I Karlsen, T.J. (red) Veiledning under nye vilkår. Skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker (s. 179-194). Oslo. Gyldendal Akademisk.

Larsen, A-S (2011) Å lytte til det uforutsette, det ukjente og det uforutsigbare. I Karlsen, T.J. (red) Veiledning under nye vilkår. Skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker (s. 50- 67). Oslo. Gyldendal Akademisk.

Lauvås, P., Lycke, K. H. & Handal G. (2016) Kollegaveiledning med kritiske venner. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. [hele boka]

Løw, O. (2017) Pædagogisk vejledning. Facilitering av læring i pædagogiske kontekster. [kap 2, 7, 9 og 10]

Pettersen, K-S. og E. Simonsen (2010) Anerkjennelse og profesjon. Oslo: Cappelen Damm AS. [hele boka]

Ulla, B. (2014) Auget som arrangement – om blikk, makt og skjønn i profesjonsutøvinga til barnehagelæreren. Nordisk Barnehageforskning. Vol. 8/2014 [1-16].

Ulleberg, I. (2014) Kommunikasjon og veiledning. Oslo: Universitetsforlaget. [hele boka]

Worum, K. S. (2014) Veiledning, kunnskapssyn og danning. Norsk pedagogisk tidsskrift, 98(1), s. 26-35.

Worum, K., & Bjørndal, C. (2018). Studenters oppfatninger av god og dårlig praksisveiledning i barnehagelærerutdanning. Nordisk Tidsskrift I Veiledningspedagogikk, 3(1), 1-17.

Østrem, S. (2011) Veiledning på egne eller andres vilkår? Norsk pedagogisk tidsskrift 95(3), s. 228-238.

Relevante politiske føringer og prinsipper:

Barnehagelæreren i et profesjonsperspektiv – et kunnskapsgrunnlag. Ekspertgruppen om barnehagelæreren.

Tilgjengelig fra: <https://nettsteder.regjeringen.no/barnehagelarerrollen/files/2018/12/Barnehagelæreren-i-et-profesjonsperspektiv-et-kunnskapsgrunnlag.pdf>

Utdanningsdirektoratet: Veiledning av nyutdannede – hvordan kan det gjennomføres?

Tilgjengelig fra: <file:///C:/Users/annsl/Downloads/hvordan-kan-det-gjennomfores.pdf>

Kompetanse for fremtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022.

Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/437c8d37eb3d48719efcb9d22b99408c/kompetansestrategi-for-barnehage-2018--2022.pdf>

Jobb og videre studier

Dersom du ønsker mer utdanning innenfor pedagogisk veiledning, kan du f.eks. søke opptak til [Master i rådgivningsvitenskap \(NTNU\)](#). Det er institusjonen det søkes til som vurderer om du kvalifiserer for opptak, og hvorvidt tidligere avlagt utdanning kan innpasses.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Unni Hagen, 27. januar 2017.

Studieplanen er revidert

Studieleder Alf Rolin, 4. januar 2019.

Studieplanen gjelder for

Studieåret 2019-2020.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2019

Obl. emne

LSPRV10117 · Del 1 av 2
Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen

Vår 2020

Obl. emne

LSPRV10117 · Del 2 av 2
Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen

30 stp

LSPRV10117 Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen (Høst 2019–Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: HiØ VIDERE

Emneansvarlig: Ann Sofi Larsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen (30 studiepoeng).

Det er ingen egen emnebeskrivelse for emnet. Se studieplan.

Undervisningssemester

Høst 2019 og Vår 2020